Óbudai Egyetem
OBUDA UNIVERSITY

Körforgásos gazdaság fontossága az ipari és társadalmi szereplők számára

Készült:
A Magyar Egyetemek Fenntarthatósági Platform (MEFP) keretében

Mi is az a körforgásos gazdaság?

A körforgásos gazdaság ideális megvalósítása:

- olyan rendszerszemléletű modell, ami arra épül, hogy egyszeri fogyasztás helyett a termékek élettartamát a lehető legjobban meghosszabbítsuk, és a bennük rejlő erőforrásokat (anyag, energia) legjobban kiaknázzuk.

https://www.europarl.europa.eu/topics/hu/article/20151201STO05603/korforgasos-gazdasag-mit-jelent-miert-fontos-es-mi-a-haszna

Mi is az a körforgásos gazdaság?

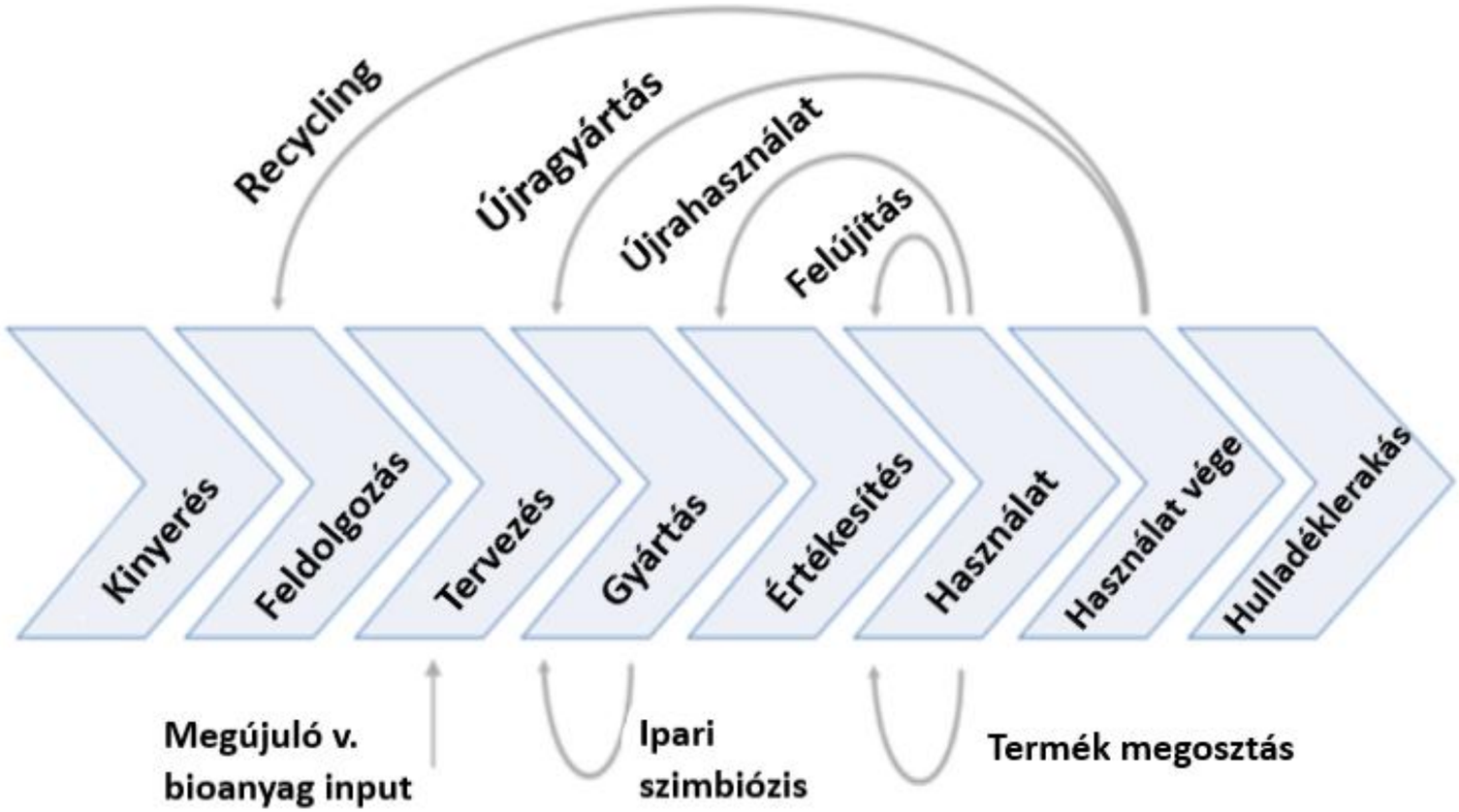

https://www.oecd.org/content/dam/oecd/en/publications/reports/2019/04/business-models-for-the-circular-economy_g1g9dd62/g2g9dd62-en.pdf

Mi is az a körforgásos gazdaság?

Körforgásos gazdaság		
Okosabb termék felhasználás és gyártás	R0 – Refuse	termék „visszautasítása” vagy kiváltása
	R1 – Rethink	termék felhasználás kiterjesztése pl. megosztással
	R2 – Reduce	felhasznált primer anyagok csökkentése
Kiterjesztett termék életút	R3 – Re-use	a terméket új felhasználó használja tovább
	R4 – Repair	a termék javítása ugyanazon felhasználási célból
	R5 – Refurbish	a régi termék felújítása, modernizálása
	R6 – Remanufacture	felújított alkatrészek alkalmazása hasonló célból
	R7 – Repurpose	felújított alkatrészek alkalmazása más funkcióban
Az anyagok újrahasznosítása	R8 – Recycle	anyag újrahasznosítás
	R9 – Recover	anyagok termikus hasznosítás energetikai célból
Lineáris gazdaság		

https://www.researchgate.net/publication/319314335_Circular_Economy_Measuring_innovation_in_the_product_chain

A globális nyersanyagfelhasználás helyzete

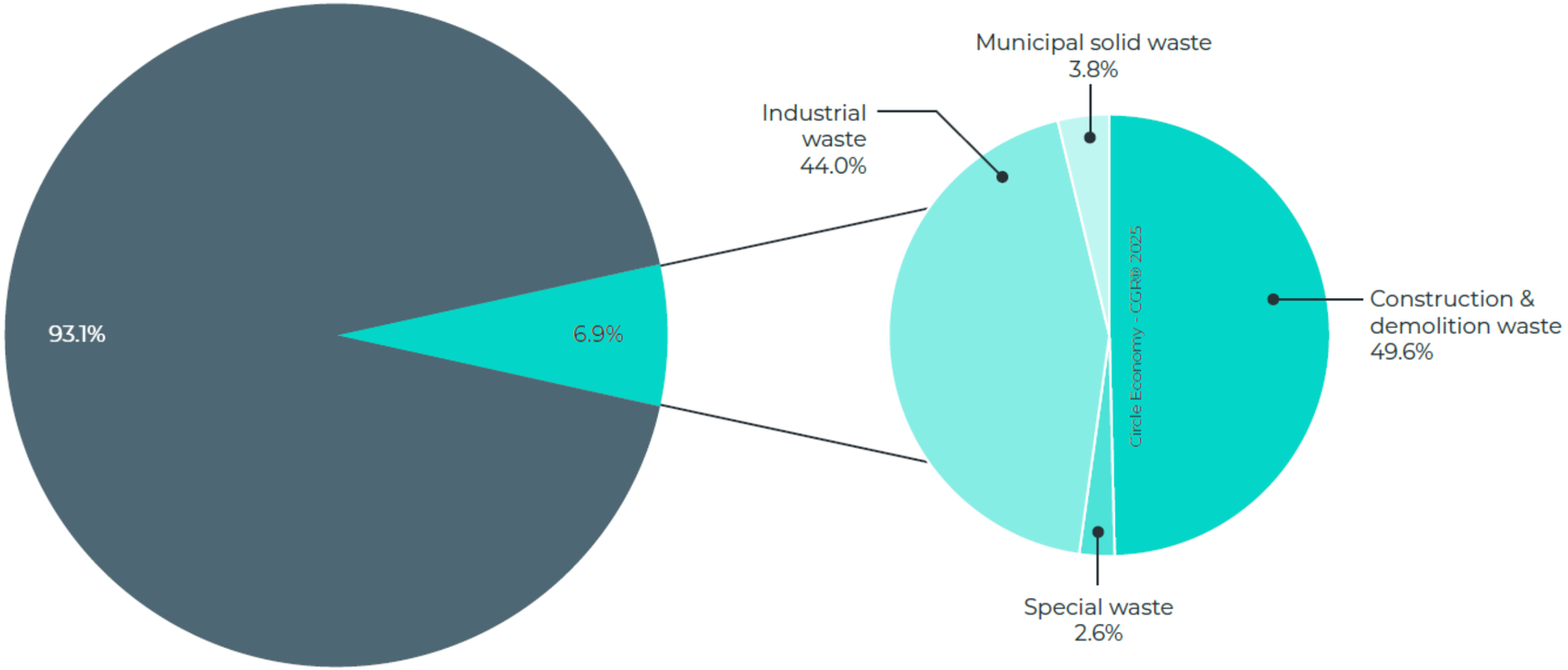

Figure four illustrates the breakdown of secondary material use—the Circularity Metric—on a global scale.

A szekunder forrású nyersanyagfelhasználás aránya

Világon: 6,9% (2023)

EU-ban: 12,2% (2024)

Magyarországon: 7,3% (2024)

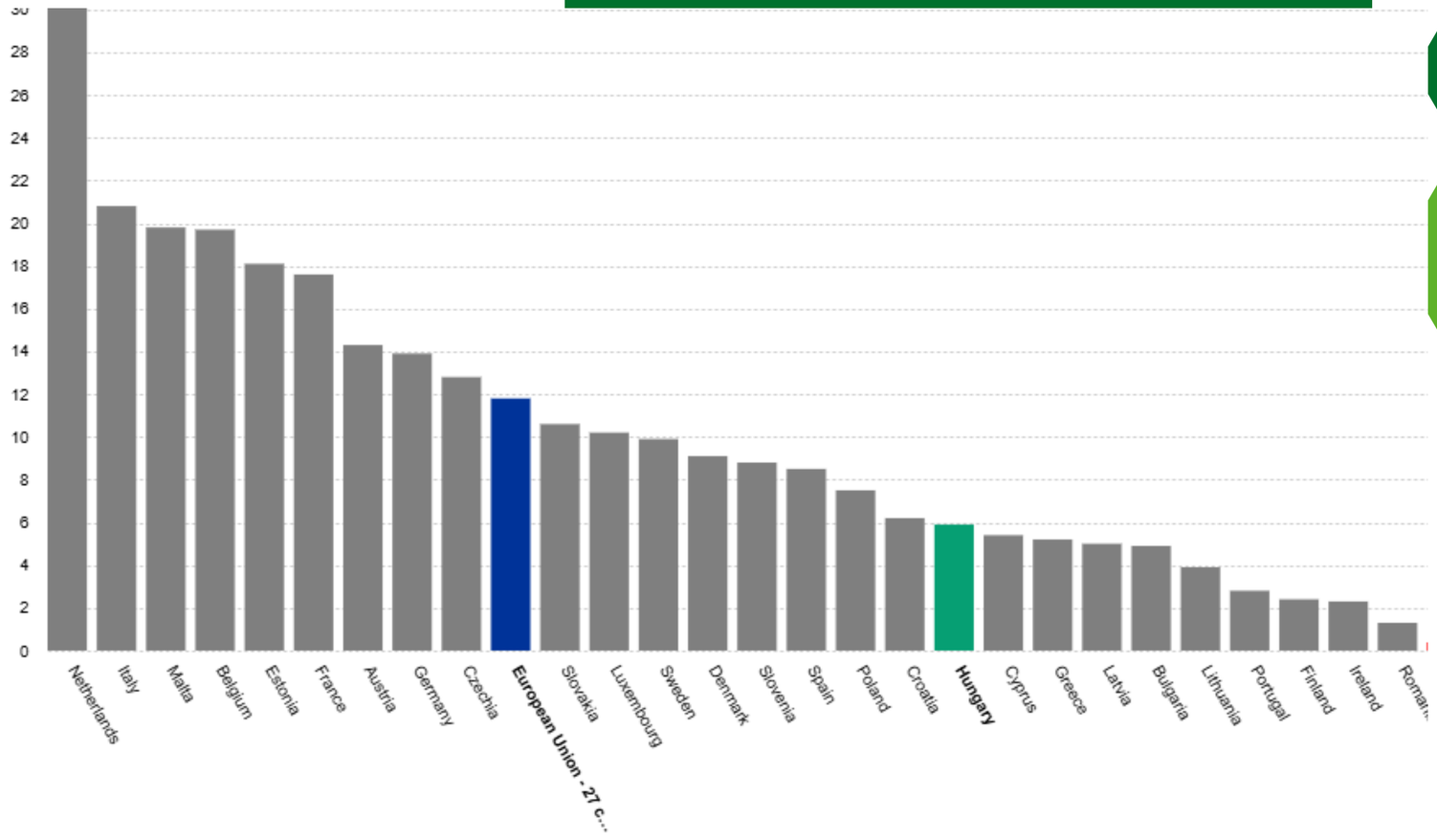

EU Körforgásos Cselekvési Terve 1.

- EU Green Deal (2019. december)
- EU Circular Economy Action Plan (2022)

1. Fenntartható termékpolitikai keret:

- Fenntartható termékek tervezése (Eco-design)
- A fogyasztók és a közbeszerzők pozíciójának erősítése (zöld közbeszerzés)
- Körforgás a termelési folyamatokban (ipari szimbiózis)

Nemzetközi jó gyakorlatok 2.

Upcycling (magasabb hozzáadott értékű hasznosítás)

A svájci központú **Freitag** vállalkozás több mint 30 éve foglalkozik speciális hulladékok (pl. kamion ponyvák, légzsákok) újrahasznosításával, amelyből magas hozzáadott értékű termékeket pl. táskákat, kiegészítőket gyártanak.

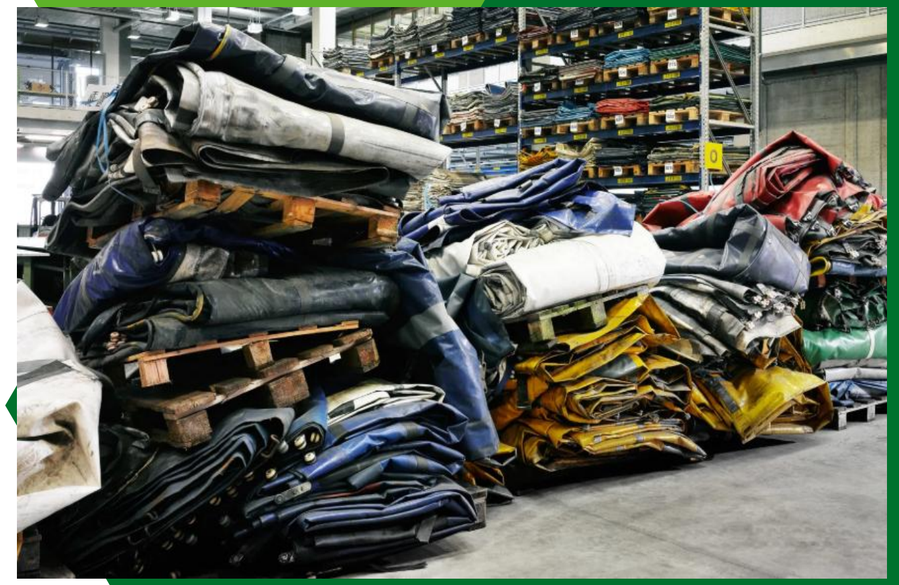

Nemzetközi jó gyakorlatok 3.

Ipari szimbiózis:

- Dániában 1972-ben alakult meg Kalundborg városában az ipari szimbiózis együttműködés.
- Noha a város csak 15.000 fős, tengeri kikötője miatt több fontos nagyvállalat is itt található.
- Több mint 50 év után is 18 cég tagja az együttműködésnek, amelyben 7 energia, 8 víz (szennyvíz) és 19 db különböző anyagáramban van közös érdekeltség.

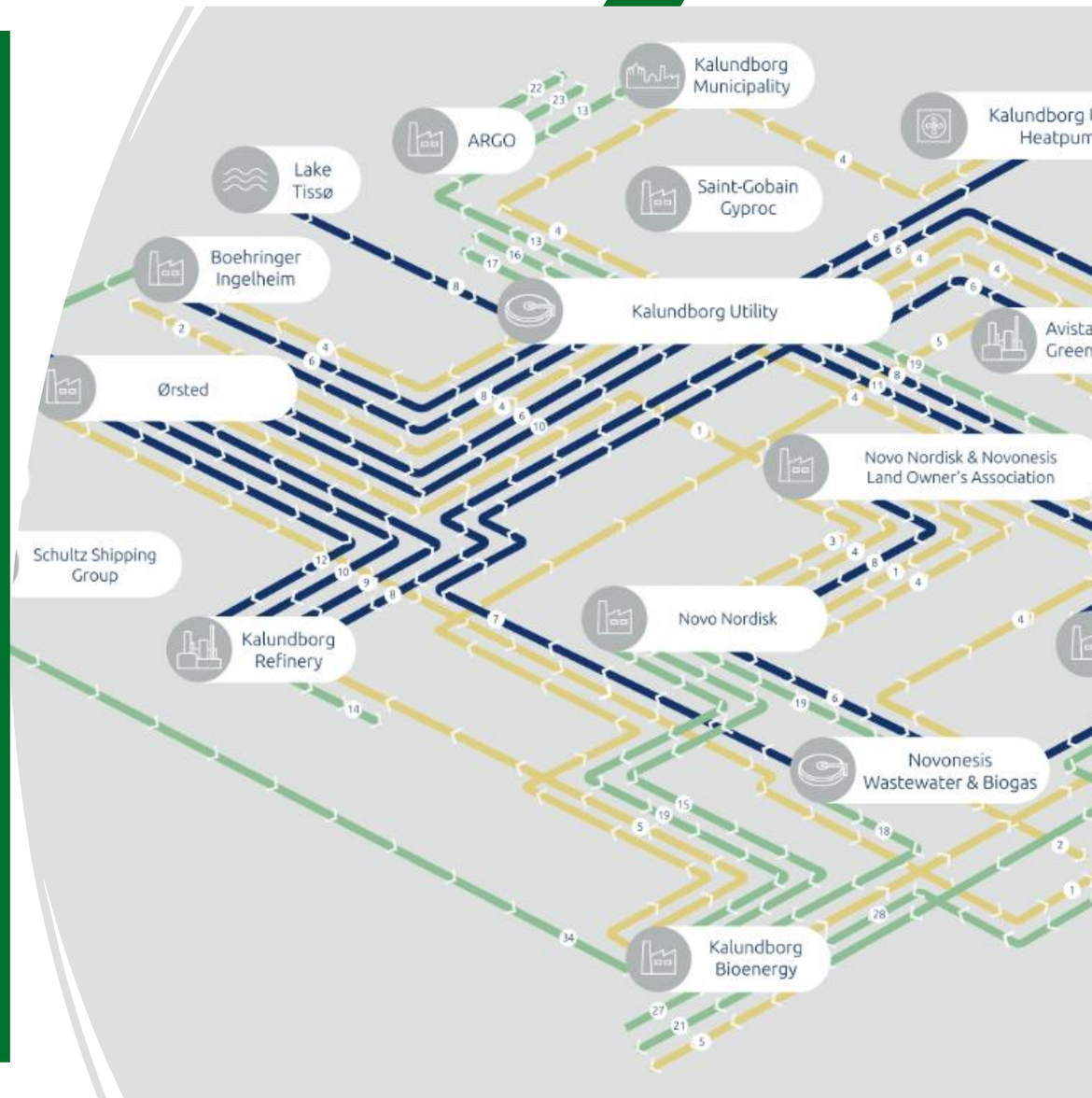

Nemzetközi jó gyakorlatok 4.

Termék életút hosszabbítás

A müncheni hulladékudvarokban az újrahasználható termékeket a lakosok külön helyezik el, amit az önkormányzati cég (Halle2) munkatársai válogatnak, felújítanak és értékesítik.

Emellett közösség Repair Cafe-t is üzemeltetnek.
Ma a Halle 2 átlagosan havi 60.000 eurós bevételt termel, évente körülbelül 200.000 eladott termékkel.

Havonta körülbelül 4.300 vásárló keresi fel a Halle 2-t.

Nemzetközi jó gyakorlatok 5.

Regionális együttműködések

A finn Lappenraanta városa létrehoott egy városi és regionális céges együttműködést, ahol a cégek közösen együttműködnek a régió zöld átállása érdekében.

A GreenReality Network 50 tagot ölel fel.

A városban begyűjtött szelektív hulladékot helyi vállalkozások hasznosítják és olyan termékeket gyártanak, amely a városban marad.

A helyben gyűjtött biohulladékból biogázt termelnek, amely táplálja a város biogáz üzemanyagkutat is.

Hazai jó gyakorlatok 1.

Szemléletformálás – upcycling (Miskolc – Mirehu Kft)

- élményprogram kicsiknek nagyoknak (játékos telephely bejáró program)
- szemléletformáló applikáció: Hulladékfelfedező
- Select Smile – belső szelektív edények iskolák számára
- iskolatáska program, kidobásra ítélt iskolatáskák felújítása, adományozása
- MakuTruck – egyedi tervezési elektromos kukásjármű – játékos érzékenyítés
- farmergyűjtés
- Makuart – felújított textilek, bútorok saját logóval

Hazai jó gyakorlatok 3.

Repair Café Budapest

2021-ben civil kezdeményezésre indult el a projekt.

A projekt célja, hogy önkéntes szakemberek támogatásával a lakosság számára ingyenes program keretében képzéseket adjanak az otthoni barkácsolásban, termékek javításában.

A programban varrás, kerékpár és elektromos gép javítás, valamint asztalos munkák oktatása folyik heti rendszeres foglalkozások keretében.

Ez a program egy olyan gyakorlati segítséget ad a lakosság számára, amellyel hozzájárulhatnak a mindennap használt termékeink élettartamának növelésében. A projekt csatlakozott az IFIXIT nemzetközi hálózathoz is.

Köszönöm a figyelmet!

István Zsolt
Istvan.zsolt@initium-uni-obuda.hu

Készült:
A Magyar Egyetemek Fenntarthatósági Platform (MEFP) keretében